

РЕШЕНИЕ

№ 24374

гр. София, 17.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в
публично заседание на 21.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **4889** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.46, ал.1 във вр.с чл.39а, ал.1, т.1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) във вр.с чл.145 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е след като с Определение № 1626 от 07.05.2025 г. на Административен съд-гр.П. по адм.дело № 406/2025 г. е изпратена по подсъдност на Административен съд-София град жалбата на Я. Л. А., гражданин на И., [дата на раждане], притежаващ паспорт № Z7969521, ЛНЧ: [ЕГН], която жалба е подадена чрез адв.В., против Заповед № 316з-1442/27.03.2025 г., издадена от Директора на ОДМВР-П., с която е отнето правото на продължително пребиваване на оспорвания в РБългария.

С жалбата се навеждат доводи за неправилност и незаконосъобразност на оспорения административен акт, като се твърди, че същият е постановен в противоречие с административнопроизводствените правила и материалния закон, както и при несъответствие с целта на закона. Жалбоподателят твърди, че административният орган не е компетентен да признае дали той се явява студент по смисъла на Закона за висшето образование. Прави искане за отмяна на обжалваната заповед. В с.з. жалбоподателят не се явява, а чрез процесуалния си представител адв.П., впоследствие адв.Г., поддържа жалбата, моли за отмяна на заповедта и за присъждане на разноски съгласно представен списък /л.94/. Представя писмена защита с развити подробни съображения за незаконосъобразност на административния акт.

Ответникът – Директорът на ОДМВР-П., в с.з. не изпраща представител, но чрез юк.Ф. е представил писмени становища от 06.11.2025 г., от 25.02.2026 г., от 04.03.2026 г. и от 20.05.2026 г., с които моли Съда да отхвърли жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение съгласно

представен списък /л.40/. Моли в полза на оспорващия да не се присъжда адвокатско възнаграждение, а при условията на алтернативност прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят Я. Л. А., гражданин на И., е имал статут на продължително пребиваващ в България чужденец. Правото на пребиваване му е предоставено на основание чл.24в ЗЧРБ като лице, което притежава виза за дългосрочно пребиваване и е прието като студент в редовна форма на обучение във висше училище в Република България.

Я. Л. А. е подал заявление за предоставяне право за продължително пребиваване на чужденец в Република България от 01.10.2024 г. /л.24 от адм.дело № 406/2025/. Приложен е документ за внесена такса, копие да документ за самоличност, медицинска застраховка, удостоверение за банкова сметка, договор за наем на недвижим имот и декларирано съгласие от наемодателя С. К.-Й. чужденецът да бъде адресно регистриран на същия имот.

По делото е представено удостоверение изх.№ 35/13.09.2024 г. от Центъра за следдипломно и факултативно обучение при Стопанска академия "Д. А. Ц." [населено място], от което се установява че Я. Л. А. е записан редовно обучение по специализация "Застраховане" за първи семестър на уч. 2024/25 г. /л.29 от адм.дело № 406/2025/.

По делото е представено заявление за издаване на документи за самоличност и пребиваване на чужденци в Република България рег.№ 1040/03.10.2024 г. /л.41 от адм.дело № 406/2025/, с документ за платена такса, копие от националния паспорт, документ от ДАНС, че не представлява заплаха за националната сигурност. На чужденеца е издадено разрешение за пребиваване RA0330180 със срок на валидност до 17.09.2025 г. /л.40 от адм.дело № 406/2025/, като е върнат и унищожен предходният български личен документ за пребиваване.

Видно е от представената по делото докладна записка рег.№ 316р-8287/27.02.2025 г. до началника на група "Миграция" /л.48 от адм.дело № 406/2025/, че същият е уведомен, че издадените на чужди граждани документи от Стопанска академия [населено място] документи не отговарят на изискванията на чл.24в, ал.1 ЗЧРБ. Отправено е предложение да се направи проверка на случаите, при които е издадено разрешение за пребиваване въз основа на документи от това учебно заведение.

В обжалваната заповед е посочено, че в процеса на работа на група "Миграция" при ОД на МВР-П. след извършена проверка по искане на ТДНС-П., заведено с вх.№ 316000-2381/2025 г. по описа на ОДМВР- П., по заявление за продължаване на срока на пребиваване на чуждия гражданин и извършена допълнителна проверка по преписка рег.№ 316р-8287/2025 г. по описа на ОДМВР-П. по отношение на основанията за предоставяне на правото на пребиваване в Република България на Я. Л. А., е установено, че чуждият гражданин е представил като основание за предоставяне право на продължително пребиваване удостоверение № 35/13.09.2024 г., издадено от Стопанска Академия в [населено място] - записан редовна форма на обучение по специализация - "застраховане" в Център за следдипломно и факултативно обучение, което не удостоверява статут на студент редовна форма на обучение съгласно чл.24в, ал.1 ЗЧРБ.

По преписката е представено запитване от Директора на ОДМВР-П. и отговор от Ректора на Стопанска Академия С. /л.49, л.50 от адм.дело № 406/2025/, като се сочи, че обучението по специализация "Застраховане" е регламентирано в чл.66, ал.4 ЗВО, като при завършване на обучението се издава документ – Свидетелство за професионална квалификация.

Във връзка с така установеното е извършена допълнителна справка съобразно Закона за висшето образование в Република България и Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на

основните документи издавани от висшите училища, от която е установено следното:

1. Съгласно чл.24в, ал.1 ЗЧРБ разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които са приети като студенти редовна форма на обучение.

2. Съгласно чл.66, ал.2 ЗВО студент е този, който се обучава за придобиване на образователни степени "бакалавър" или "магистър".

3. Съгласно чл.66, ал.4 ЗВО специализант е този, който повишава квалификацията си по специализиран учебен план, без да придобива по висока образователна степен или нова специалност", която е посочена в провеждана официална кореспонденция със Стопанска Академия "Д. А. Ц." [населено място] във връзка с посочения курс по специализация - "застраховане" не се приема като редовна специализация предвид, че за завършилите медицина, както е в случая; на Я. Л. А. е конкретно указан реда за придобиване на призната специалност в системата на здравеопазването е регламентирано и в чл.1, ал.1, т.4 в Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи издавани от висшите училища, като нормативно и конкретно е указано в чл.9, ал.1 от същата наредба - "свидетелство за призната специалност в системата на здравеопазването след придобито висше образование се издава от висшите училища и от Военно Медицинска Академия на завършилите следдипломна специализация, с което им се признават права на специалисти по определена специалност в системата на здравеопазването";

4. Издаването на свидетелство за професионална квалификация от Стопанска Академия "Д. А. Ц." [населено място] след завършен курс по специализация - "застраховане" и съгласно посочения чл.66, ал.4 ЗВО специализант е този който повишава квалификацията си по специализиран учебен план, без да придобива по висока образователна степен или нова специалност, е регламентирано в чл.1, ал.1, т.3 в Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи издавани от висшите училища, като е указано в чл.8, ал.1 от същата наредба свидетелство за професионална квалификация се издава след проведено обучение по специализиран учебен план. С него се удостоверява приключването на завършена форма на подготовка в резултат, на която може да се придобие определена квалификация, но не и образователна степен и специалност.

Това е прието за основание за отнемане на пребиваването, за което е изготвено становище рег.№ 316р-9369/10.03.2025 г. С него е предложено да се открие процедура по отнемане правото на пребиваване на основание чл.40, ал.1, т.1 ЗЧРБ, тъй като са отпаднали основанията по чл.24в от закона.

Я. Л. А. е уведомен с писмо рег.№ 316000-10222/12.03.2025 г. /л.54 от адм.дело № 406/2025/ за откриването на процедура по отнемане на правото му на пребиваване в Република България. По делото не са представени доказателства същото да е връчено или да е правен опит за връчване.

Като е взел предвид, че в хода на извършените проверки по безспорен начин е установено, че представените документи от чуждия гражданин не отговарят на изискванията и не изпълняват нормата на чл.24в, ал.1 ЗЧРБ, регламентираща получаване и разрешаване правото на продължително пребиваване на чужденци, Директорът на ОДМВР-П. е издал обжалваната Заповед № 316з-1442/27.03.2025 г., с която на жалбоподателя е наложена ПАМ "Отнемане на правото на пребиваване на чужденец в Република България" на основание чл.40, ал.1, т.1 ЗЧРБ.

Към доказателствения материал по делото се приобщиха като писмени доказателства:

1. От жалбоподателя: превод на документи от чужд език /л.18/.

2. От ответника: писмо вх.№ 316000-19236/10.05.2026 г. от Ректора на Стопанска Академия С. /л.47/, в като се сочи, че Я. Л. А. е записан в специализация "Застраховане", като обучението по указаната специализация не е за придобиване на образователна степен бакалавър или магистър, а е следдипломна професионална квалификация; Искане на ТДНС-П. вх.№ 316000-2381/2025 г.,

Удостоверение № 35/13.09.2024 г. на Стопанска академия-С., опит за връчване на писмо № 316000-10224/12.03.2025 г. на жалбоподателя /л.45/; Заповед № 316з-2007/25.04.2025 г. за "Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна" на чужденец", ведно с всички документи от административната преписка по нейното издаване; Заповед № 316з-2008/25.07.2025 г. за "Принудително настаняване на чужденец в СДВНЧ", ведно с всички документи от административната преписка по нейното издаване; както и поисканата от пълномощника на жалбоподателя информация: дали при връчване на процесната заповед е осигурено присъствие на преводач, разбирал ли е Я. А. извършените срещу него действия и ако е разбирал, как е установено това от служителите, дали са въвеждани данни за жалбоподателя в Ш. информационна система, Информационните системи на МВР и МВнР, копие от протокола за отнемане на материалния носител на разрешението за пребиваване на жалбоподателя, информация за служителя, който е отнел материалния носител на разрешението за пребиваване на жалбоподателя преди да бъде връчена процесната заповед за отнемане правото на пребиваване.

3. От Медицински университет П. - информация относно обучението на Я. Л. А., по български език, по искане на ответника.

При така установеното от фактическа страна Съдът стигна до следните правни изводи: Жалбоподателят е адресат на акта, засегнат е неблагоприятно от обективизираното в същия властническо волеизявление, поради което има правен интерес от оспорването му. Жалбата е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност. Оспорената заповед е връчена на жалбоподателя на 02.04.2025 г., жалбата е подадена на 11.04.2025 г. с вх.№ 36000-15459, в срока по чл.149, ал.1 АПК и чрез надлежно упълномощен адвокат /л.9 от адм.дело № 406/2025/, поради което жалбата е процесуално допустима.

Обжалваната заповед е издадена от Директора на ОДМВР П., който е материално компетентният административен орган да налага ПАМ "Отнемане на правото на пребиваване на чужденец в Република България" по чл.39а, ал.1, т.1 ЗЧРБ. В тази насока е нормата на чл.44, ал.1 ЗЧРБ: ПАМ се налагат със заповеди на председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", директорите на главните дирекции "Национална полиция", "Гранична полиция" и "Борба с организираната престъпност", директорите на Столичната и областните дирекции, директора на дирекция "Миграция", директорите на регионалните дирекции "Гранична полиция" на Министерството на вътрешните работи или на оправомощени от тях длъжностни лица.

Оспорената заповед е издадена в предвидената от закона форма и съдържа всички изискуеми реквизити, включително фактически и правни основания за нейното постановяване. Спазено е изискването на чл.44, ал.2 ЗЧРБ за мотивиране на акта, като административният орган е изложил ясно установените факти, обсъдил е събраните в хода на административното производство доказателства и е извел правните си изводи. В мотивите на акта изрично е посочено, че той се основава на мотивите в становище рег.№ 316р-9369/10.03.2025 г.

Съдът намира, че при постановяване на оспорената заповед са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила от категорията на съществените. От приетите писмени доказателства се установява, че административният орган е изготвил писмо, с което да уведоми жалбоподателя за започнатото административно производство, но за същото писмо липсват доказателства да му е надлежно връчено.

Писмовната пратка е върната в цялост с отбелязване "непотърсен" от приемащата куриерска фирма върху разписката /л.45/. В конкретния случай вписаната в разписката причина за връщане на изпратеното писмо /непотърсен/ е в противоречие с нормата на чл.36, ал.1, т.2 от Закона за

пощенските услуги, според която препоръчаните пощенски пратки с тегло до 1 кг /каквато несъмнено е писмото/ се доставят на адреса на получателя лично на него, на негов пълномощник или пълнолетен член на домакинството му. Доставянето и обстоятелството на кого е била доставена пратката се удостоверява от длъжностното лице по начина, указан в бланката /образец/ на известие за доставка /обратна разписка/. Поради това препоръчано писмо с известие за доставяне не може да бъде върнато от пощите /куриер/ с формалната причина "непотърсен". Обстоятелството, че получателят на писмото не се е явил в офиса на фирмата да го получи, не освобождава куриерската фирма от задължението им отново да потърсят получателя на адреса. Освен, че съставлява нарушение на чл.36, ал.1 от ЗПУ, връщането на препоръчаното писмо задължава органа да извърши ново валидно уведомяване на адресата.

Не е използван редът на чл.18а, ал.9 и ал.10 АПК, с оглед на което чуждият гражданин е бил лишен от възможност да узнае за откритата процедура, като представя доказателства и прави възражения. По този начин е ограничено правото му на защита в административното производство и представлява самостоятелно основание издадената заповед да се приеме за незаконосъобразна.

Наред с това следва да се съобрази, че още в първоначално подаденото заявление е представено удостоверение от Центъра за следдипломно и факултативно обучение при Стопанска академия "Д. А. Ц." [населено място], че Я. Л. А. е записан редовно обучение по специализация "Застраховане" за първи семестър на уч. 2024/25 г. От този документ е видно, че същият не удостоверява редовно обучение като студент, приет по реда на чл.66, ал.2 ЗВО, за магистър или бакалавър, а се обучава като специализант. Органът е изложил подробни съображения в заповедта защо това обучение не попада в хипотезата на чл.24в, ал.1 ЗЧРБ. Тези основания обаче са били налице още при представянето на този документ. Не са налице нови обстоятелства, които да бъдат взети предвид.

По силата на чл.40, ал.1, т.1 ЗЧРБ отнемане на правото на пребиваване на чужденец в Република България се налага, когато са отпаднали основанията по чл.24, 24а, 24б, 24в, 24е, 24з, 24и, 24к, 24м, 24н, 24о, 24п, чл.25, ал.1, т.6, 7, 8, 13, 16 и 17, чл.25в, 25 г, 33а, 33 г, 33к, 33л, 33п и 33т, както и когато инвестицията, за която чужденецът е получил разрешение за постоянно пребиваване, е прекратена или прехвърлена на друго лице в срока по чл.25, ал.11 или ако е намалена под изискуемия в закона минимален размер, или престане да отговаря на изискванията по чл.25, ал.12, независимо от основанията за прекратяване, прехвърляне или намаляване. В случая основанията по чл. 24в, ал. 1 от ЗЧРБ не са отпаднали, а изначално не са съществували. По тази причина единствената възможност да се преразгледа издаденото разрешение за пребиваване е при спазване изискванията на чл.99 и сл. АПК. В случая такова производство не е проведено, което също представлява съществено процесуално нарушение и също е самостоятелно основание за отмяна на акта.

Изложеното дотук представлява достатъчно основание за уважаване на жалбата, но за пълнота на изложението Съдът съобрази, че поставянето на печат в паспорта на жалбоподателя като фактическо действие не е оспорено, поради което Съдът не може да се произнася по неговата законосъобразност. Органът не е допуснал предварително изпълнение на заповедта, поради което няма как да е нарушил чл.44, ал.3 ЗЧРБ. Връщане на разрешението за пребиваване може да се иска след отмяната на заповед за отнемането му, при условие, че срокът в същото не е изтекъл. Процесната заповед не е издадена на основание чл.41, т.2 ЗЧРБ, поради което съответствието с тази разпоредба не следва да бъде обсъждано. При този изход на делото жалбоподателят има право на поисканите разноски. Жалбоподателят своевременно е поискал присъждане на такива, като е представил списък с разноските /л.94/. На същия следва да се присъдят разноски за държавна такса в размер на 10 лв., равностойни на 5,11 €. По претенцията за заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лв., Съдът констатира, че с

пълномощното на л.9 от адм.дело № 406/2025 г. жалбоподателят е са упълномощил адв.В. и адв.Д.. В представеното по делото пълномощно не е посочен размерът на договореното адвокатско възнаграждение. Представени са пълномощни, от което е видно, че адв.В. е преупълномощил адв.М. /л.11/, а адв.Д. е преупълномощил адв.Г. /л.34/, но отново не е представен договор за правна помощ. По делото е представен договор за правна защита и съдействие от 09.04.2025 г., с който жалбоподателят се е споразумял с Адвокатско дружество "М. и М." да получи процесуално представителство, защита и съдействие срещу сумата от 1200 лв. уговорено възнаграждение /л.95/, и разписка /л.97/, съгласно която Я. Л. А. е заплатил сумата 1200 лв. в брой на това адвокатско дружество, за което обаче няма данни по делото да е представлявало Я. Л. А. по настоящото дело. С оглед на изложеното искането за присъждане на адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лв. следва да се остави без уважение. С оглед липсата на доказателства за заплащане на такова на упълномощените адвокати по настоящото дело не следва да се обсъжда възражението за прекомерност на същото.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № 3163-1442/27.03.2025 г., издадена от Директора на ОДМВР-П., с която е отнето правото на продължително пребиваване в РБългария жалбата на Я. Л. А., гражданин на И., [дата на раждане], притежаващ паспорт № Z7969521, ЛНЧ: [ЕГН].

ОСЪЖДА ОДМВР-П., да заплати на Я. Л. А., гражданин на И., [дата на раждане], притежаващ паспорт № Z7969521, ЛНЧ: [ЕГН], разноски по делото в размер на 5,11 € (пет евро и единадесет евро цента), равняващи се на 10 лв. (десет лева).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: